

Д-р екон. наук Семенча І. Є., Білоус Д. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА ВИКЛИКИ, З ЯКИМИ СТИКАЮТЬСЯ ТОРГОВЕЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВА ПРИ ПОБУДОВІ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ

Сучасні торговельні підприємства стикаються з численними проблемами та викликами у процесі побудови ефективної системи управління, що зумовлено швидкими змінами в економічному середовищі, зростанням конкуренції та впровадженням цифрових технологій. Глобалізація ринків, нерівномірність економічного розвитку різних регіонів, нестабільність фінансових систем та непередбачуваність споживчих запитів створюють додаткові труднощі для ефективної координації бізнес-процесів.

Огляд наукових публікацій щодо проблем ефективного управління торговельними підприємствами свідчить про розмаїття підходів та акцентів у дослідженні цього питання: про сучасні методи оптимізації управлінських структур, підкреслюючи важливість адаптації до певних ринкових умов; про ефективність внутрішнього контролю як ключового елементу забезпечення стійкості підприємства на ринку; про специфічні виклики, з якими стикаються торговельні підприємства в кризових умовах та шляхи їх подолання; про проблеми побудови управлінської моделі торговельного підприємства в умовах інтелектуалізації; про роль фінансового контролінгу як складової системи управління розвитком торговельного підприємства [1–5].

Метою даного дослідження є комплексний аналіз сучасних проблем і викликів, з якими стикаються торговельні підприємства при побудові ефективної системи управління, а також визначення оптимальних підходів до їх вирішення. Особлива увага приділяється вивченню ролі інновацій, внутрішнього контролю, організаційної структури та адаптаційних механізмів у контексті сучасних економічних та соціально-політичних умов.

Важливим аспектом є внутрішньогосподарський та управлінський контроль, кожен з яких має свої завдання. Це дозволяє по-новому структурувати систему управління підприємством, підкреслюючи важливість обох підходів для ухвалення управлінських рішень. Також важливим є необхідність державної підтримки через податкові пільги, фінансову допомогу та адаптацію законодавства до

умов війни. Цікавим також є визначення сутності управління торговельним підприємством в умовах інтелектуалізації діяльності та побудова моделі розвитку підприємства через інтелектуалізацію діяльності. Це включає етапи і механізми реформування від концепції до досягнення ефективного результату.

Роль фінансового контролінгу та обґрунтування доцільності його застосування в системі управління торговельним підприємством також не викликає сумнівів. Фінансовий контролінг призначений покращити управління підприємством в умовах невизначеності. Це інноваційний інструмент управління, який допомагає підтримувати внутрішній фінансовий баланс підприємства та приймати оптимальні управлінські рішення. Також фінансовий контролінг є важливим елементом управління, який впливає на прийняття рішень, що стосуються прибутковості, ліквідності та вартості підприємства. Однак, впровадження системи контролінгу вимагає змін у системах управління та підвищення організаційної культури.

За результатами дослідження можна зробити висновок, що сучасні торговельні підприємства стикаються з численними викликами в умовах динамічного та нестабільного ринкового середовища, що вимагає ефективних управлінських рішень. Дослідження акцентують увагу на важливості інтеграції контролінгових систем у внутрішні процеси підприємств, що сприяє підвищенню їх конкурентоспроможності, фінансової стійкості та розвитку.

Список використаних джерел:

- 1 Воронко Р.М., Редченко К.І., Бурдик О.Ю. Роль внутрішнього контролю в системі управління торговельним підприємством. *Підприємництво і торгівля*. 2023. № 35. С. 11–20.
- 2 Гирич С.В. Проблеми підприємств торгівлі в умовах воєнного стану та шляхи їх вирішення. *Економіка та суспільство*. 2024. № 59. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-79>.
- 3 Гужавіна І.В., Сьомкіна Т.В., Згурська О.М. Фінансовий контролінг у системі управління торговельним підприємством. *Економіка та держава*. 2021. № 12. С. 11–18. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2020.12.11>.
- 4 Трофименко К.В. Сучасні підходи до формування організаційної структури управління в корпоративних торговельних системах. *Modern engineering and innovative technologies*. 2023. С. 8-21. <https://doi.org/10.30890/2567-5273.2023-30-00-092>.
- 5 Хаврова К.С. Побудова моделі управління торговельним підприємством в умовах інтелектуалізації діяльності. *Trade and market of Ukraine*. 2020. № 47(1). С. 17–25. <https://doi.org/10.33274/2079-4762-2020-47-1-17-25>.